

FINLAND LIDER AV NAZISMENS TRAUMA

- Finsk koncentrationslägerterror ledde till folkmord

Varför har författare Henrik Arnstad, efter att ha uttalat en världsberömd sanning om Finlands och Tysklands alliansförhållande under andra världskriget, blivit föremål för en stark hatreaktion från finska historiker och statsmyndigheter?

Det fräckaste angreppet kom från Finlands utrikesministeriums högsta tjänsteman, statssekreterare Pertti Torstila, som påstod att Finland förde sitt eget krig för demokratin, skilt från Tyskland, och att Arnstads bok skulle vara ”ett sorgligt bevis på brist på historiskt perspektiv”.

I själva verket skrämde den i Sverige startade diskussionen Finlands ledning. Utrikesminister Erkki Tuomioja drog en nödlögn: ”Torstila talade inte i sin roll som tjänsteman”, men misstaget hade redan skett.

Den högsta tjänstemannen i Finlands utrikesministerium hade blivit fast av att ha berättat en lögn, som kan jämföras med den brittiske professor David Irvings försök att neka till massmordet på judar.

Nu har Finlands ”yrkeshistoriker” som strategi att förakta Arnstad och betrakta honom som amatör. Den svenska yttrandefriheten är mycket skrämmande för finnar.

Stridet mellan Arnstad och finnar är ett ”fortsättningskrig” till en diskussion som startade för mera än 60 år sedan i krigsförbrytardomstol på Ständerhuset i Helsingfors. Den huvudåtalade, före detta Finlands president Risto Ryti påstod, att Finland endast kämpade för sin självständighet och att det var av tvång som Finland råkade på samma sida med Tyskland. Sedermera har de här påståendena fortsatt sitt liv också utanför Ständerhusets väggar.

I praktiken är hela Finlands historieskrivning fortsättning till Rytis försvarstal, oavsett att Ryti och sju andra finska ledare dömdes till fängelse som krigsförbrytare.

Statssekreterare Torstila var inte den förste som ljög. I vår 2005 påstod president Tarja Halonen på Frankrikes utrikespolitiska institut, att Finland förde sitt eget krig för demokratin. Plötsligt reagerade Rysslands utrikesministerium med en rapport, som påminde om att fredsavtalet i Paris 1947 konstaterade Finland som allierad med Hitler.

Men ett år tidigare, i vår 2004, när de ryssar som hade lidit på finska koncentrationsläger i Petrozavodsk hade ansökt om en skadeersättning från Halonen, hade denna sagt att ersättningar är onödiga, med vädjan till fredsavtalet i Paris 1947.

Med andra ord: i ena stund glömmer Halonen bort fredsavtalet i Paris, fast i andra stund argumenterar hon för Finlands politik med det.

Problemet är att ingen har varit villig att ge en detaljerad skildring av Finlands och Tysklands allians. Den baserade sig på inbördeskrigets upplevelse i 1918, i vilket Mannerheim vann med hjälp av Tyskland.

På 1930-talet reste Mannerheim mycket och framträdde redan då som den som ”räddade” Europa från kommunismen. Tysklands riksmarskalk Hermann Göring och Mannerheim var nära vänner, inte minst på grund av gemensamma svenska bekanta.

I februari 1940 lockade Göring finnar till vinterkrigets snabba fred med att lova allt tillbaka ”med ränta” när nya kriget utbryter. Finlands historieskrivning kallar tiden mellan krigen som bara ”mellanfred”. General Paavo Talvela, Mannerheims hemliga ambassadör i Tyskland, sade redan i december 1940 till Göring: ”Tyskland har i sin konflikt med Ryssland näppeligen en mera naturlig allierad än Finland.”

Redan före kriget värvade Finlands utrikesministerium tusentals finländare till nazisternas illa beryktade SS trupper. Finska SS-männens kommandör Hans Collani sade till Hitler: ”Var finländare står, där har ni era bästa män.”

Nutida SS-veteranernas ordförande i Finland, Kari Ruutu, har offentligt sagt att Hitlers trupper ”räddade Europas västra sida från asianska bolsjevikernas hegemoni”. Enligt Ruutu, ”detta hjälteed får aldrig glömmas”.

Finlands och Tysklands operativa planer, med huvudmål att förstöra Leningrad, var färdiga i vår 1941. Tiotals tyska flygvapenbas hade grundats i Finland, kuststräckan var full av tyska krigsfartyg och hundra tusentals tyska soldater hade flyttats till Lappland. Redan före krigets början attackerade tyska flygplan och tysk flotta från Finland mot Leningrad.

På en festmiddag i Berlin kvällen före kriget önskades Finlands ambassadör T. M. Kivimäki ”lycka till Storfinland med St. Petersburg som huvudstad”. När Kivimäki några dagar senare gav Göring ett förtjänsttecken, sade denne: ”Finland får ta det som den vill, också St. Petersburg, som är ändå bäst att förstöras, såsom Moskva.”

Finland beviljade hundratals höga förtjänsttecken till tysk ledning och tyska soldater. Göring fick allra högsta förtjänsttecknet, Storkorset av Finlands Vita Ros, till och med två gånger, första gången redan 1935. Med samma storkorset belönades också nazistideologen Alfred Rosenberg och utrikesminister Joachim von Ribbentrop, och flera nazistgeneraler som Erfurth, Seidel, Falkenhorst, Dietl, von Rabenau osv. osv.

När sovjetiska flygstridskrafter bombade tyska flygvapenbas i Finland den 25 juni, meddelade president Ryti att Finland hade råkat i ”försvarskrig”. I sitt berömda radiotal sade Ryti: ”Vid sidan av oss för Stortysklands krigsmakter, i sin geniala ledarens, Hitlers, befallning, ett framgångsrikt krig mot Rysslands krigsmakter som är oss bekanta.” Ryti döljde aldrig sin beundran till Hitler. ”Han är en emotionell, hjärtlig, gottsyftande och känslig människa”, skrev Ryti om Hitler på sommaren 1942.

Först kallade man kriget för ett ”sommarkrig”, eftersom man antog att ett hitlerskt blixtkrig skulle leda till snabbt resultat. När kriget fortsatte över hösten till vinter, nämndes kriget till ”fortsättningskrig”, med andra ord en fortsättning till en defensiv vinterkrig. Avsikten var att missleda de allierade. Storbritannien lät sig inte luras, men förklarade krig mot Finland på dess självständighetsdag 1941. Även diplomatiska relationerna till Förenta Staterna avbröts.

Finlands och Tysklands viktigaste gemensamma mål var att förstöra Leningrad med att först stänga den gemensamma belägringsringen vid Svir-floden. ”Führer vill riva ner Leningrad för att sedan ge den åt finnar”, skrev Hitlers sekreterare Martin Bormann ner. Tyskland önskade sig 30 000 finska militärpolis till den erövrade Leningrad. Neva-floden skulle ha blivit Finlands nya gräns. Blivande tysk kommandant för den erövrade Leningrad placerades med sin trupp på Rovaniemi för att vänta där.

Finnar var så säkra om sin vinst, att man hade skrivit färdigt ett radiotal för minister J. K. Paasikivi: ”Medborgare! Vi har fått ett meddelande om att Tyskland har med sin mäktiga militärmakt erövrat St. Petersburg. Rysslands gamla praktfulla huvudstad har besegrats, första gången inom loppet av vår historia. Denna anmälan, fastän väntad, passar till att frappa varje finskt sinne.” I radiotalet sades: ”Historiens hämnarinna har snabbt räckt upp sitt svärd och huggit i stället för oss.”

Kriget som Finland förde var också raskrig mot slaver, som man betraktade som undermänniskor. Mannerheim karakteriserade ryssar ofta som ”en främmande ras”. Att

döda storstädernas befolkning med hunger var en viktig del av ett hitlerskt förstöringskrig. I det kriget var Finland också med.

I september 1941 insisterade Kivimäki att ”man bör officiellt fråga Tyskland om att St. Petersburg absolut och slutligt förstörs.” På sommaren 1942 Ryti skrev en förskräcklig uttryck i sina anteckningar: ”Också civilerna i St. Petersburg ska få dö, eftersom ryssar är så hemskt opålitliga och bedrägliga, att man har ingen orsak att spara dem”. Mannerheims och Hitlers arméer mördade 1,5 miljoner civiler i Leningrads hungerblockad.

Efter kriget sade Andrei Zjdanov, de allierades kontrollkommissions ordförande i Helsingfors till finnar: ”Jag räknar med i alla händelser hälften av de i Leningrad svältade för finnarnas del, eftersom de deltog i stadens belägring tillsammans med tyskarna.”

När Hitler på sommaren 1942 anlände till Mannerheims födelsedagskalas, höll Uusi Aura -tidskriften mötet som ”ett naturligt möte mellan stridskrafter och översta ledare till två nationer som är nära allierade och i vapenbrödraskap.”

Finska, tyska och italienska truppernas gemensamma operation för att spärra ”Livets väg” på Ladoga organiserades i oktober 1942. Dess lyckande skulle ha betytt död för hundratusentals människor. I operationen, som är känd som kampen om ön Suho, deltog en ung finsk officer Heikki A. Reenpää, senare stenrik bokförläggare, som idag är ledargestalt för föreningen ”ProKarelia” som driver återlämning av Karelen.

Föreningen ”ProKarelia” hävdar att Finland inte har hotat Leningrad eller försökt spärra Livets väg på Ladoga. För det mesta nekar finska ”yrkeshistoriker”, att Finland skulle ha någonting att göra med Leningrads belägring.

Timo Vihavainen, professor i Rysslandsforskning, har uttalat sig att offren i Leningrads belägring är själv skyldiga till tragedin, eftersom de inte förstod att ge sig åt finnarna.

Visserligen tycker Vihavainen, att den röda armén inte skulle ha låtit dem ge sig, så skulden är i alla fall på ryssarnas sida.

Förespråkare till återlämning av Karelen, doktor Jukka Seppinen har till och med påstått att ”Finland beskyddade St. Petersburg” och deltog inte i Leningrads belägring. Också känd finsk historiker professor Ohto Manninen uttalar sig att Finland hade inga planer för Leningrad.

Enligt den i Finland härskande mytologin beträffande ”fortsättningskriget” var det Mannerheim och inte sovjetarmén, som räddade Leningrad. Många finländare har krävt tacksamhet från ryssarna på grund av detta. Känd finsk journalist Jarmo Virmavirta har till och med krävt en Mannerheim-staty till St. Petersburg. I regel har anspråken, som ger ett sorgligt bevis på brist på historiskt perspektiv, förolämpat och förvånat ryssar och också medborgare i flera andra länder.

I juli 1941 uttalade Mannerheim i sin berömda dagorder: ”Ett fritt Karelen och ett stort Finland stiger fram för våra blickar ur mäktiga världshistoriska händelsers svall.” Finnarna var snabba i att erövra Karelens huvudstad Petrozavodsk och nämnde den som ”Äänislinna”, ”Onegaborg” på svenska. Leningrad planerade Mannerheim att kalla för ”Nevanlinna”, ”Neovius” på svenska.

I östra Karelen befallde Mannerheim att alla ryssar ska flyttas till koncentrationsläger, som i praktiken blev dödsläger. Syftet var att rensa området från slaver och flytta dem till Tysklands område för att definitivt dö där.

Finsk koncentrationslägerterror ledde till folkmord. Det blev tiotusentals offren, fast om det exakta antalet är man inte medveten på grund av slarvig bokföring. En känd erövrare av Petrozavodsk, överste Kaarlo Heiskanen, sade, att ryssar ”inte är människor” och att man därför ska behandla dem grymt.

På finska koncentrationsläger rådde medeltida barbari. Allmän straff för till och med barn var 25 piskrapp. Efter sländet var de avtvingade att säga ”tack” till sina misshandlare, på finska förstås. Lägernas vakter sköt människor inför barnens ögon. Barn utnyttjades också i slavarbete och det fanns ingen mat.

Vad som hände på finska koncentrationsläger var hemligt. Vakter fick inte berätta för utomstående om lägrenas händelser. Barbarier blev offentliga först i slutet av 1980-talet genom Antti Laines och Helge Seppäläs böcker.

Författare Marja-Leena Mikkolas verk *Den förlorade barndomen: I finska ockupantens fångenskap* (2004) är den första ögonvittnes skildring av livet på läger. Ett av offren, Lenina Makejeva, karakteriserade sitt lidande på följande sätt: ”Vi hade hamnat i helvete. Om helvetet finns, är det precis sådan: av hunger försvagade människor, några av dem slutligen nästan som skelett, fruktan och ångest, lemmar här och där, svultna ansikten.”

Moskovska forskare i krigshistoria Jelena Senjavskaja påstår att finnarnas uppträdande i kriget mot ryssar var till och med mera barbariskt än tyskarnas.

Många finska historiker och journalister gör sitt allt för att förminska finnarnas brott. Professor i Rysslandsforskning Timo Vihavainen har till exempel krävt beröm för ”finnarnas framstående humanitära arbete i östra Karelen”.

I Suomen Kuvalehti med luthersk pastor Tapani Ruokanen som huvudredaktör har man upprepat hävdad att ryska barnens ansikten svullna av svält bakom taggtråden i välkända koncentrationslägerfoton skulle i verklighet vara runda, välfödda kinder.

Ett av Finlands samveten var finlandssvenska journalisten Tor Högnäs, som publicerade böcker om sina erfarenheter som soldat i östra Karelen, till exempel *Korsfararna: En berättelse om fred och krig* (1984), som i samma år utkom också på finska. Högnäs ifrågasatte krigets berättigande och beskrev, att de värsta ”storfinländare” var rasistiska också mot finlandssvenskar.

Finsk professor i internationell rätt Lauri Hannikainen har uttalat sig att finnarnas koncentrationsläger var onödiga, och ett allvarligt brott mot mänskligheten. Forskare Raija Hanski har också konstaterat, att den höga dödligheten på lägre nivå berodde på diskriminering och försumligheter.

Efter kriget organiserade man i Finland en rättegång där 15 finnar dömdes till milda fängelsestraff i anslutning till koncentrationsläger. Ockupationsadministrationens ansvariga ledare V. A. Kotilainen och J. V. Arajuuri undvek straffet med att fly till Sverige.

Idag kräver finska koncentrationslägerns före detta ryska fångar ersättningar från Finland även i Europas människorättsdomstol.

Tyskland skickade också slavarbetskraft till Finlands hjälp. Det finns information om hundratals polska slavar som byggt Lapplands landsvägar i norra Finland. De har inte fått ersättning för sitt lidande.

Journalist Elina Sanas bok *De utlämnade* (2003) avslöjade, att undet kriget skickade man tusentals människor från Finland till tyska koncentrationsläger för att dö. Också i finska dokument stämplades man judarna i likhet med kommunisterna som opålitliga och man utlämnade dem till Tyskland. Tidigare trodde man att Finland bara utlämnade åtta judar till Tyskland.

Att kritisera alliansen mellan Finland och Tyskland var ett allvarligt brott redan under kriget. I 1942 hörde man en soldat säga: ”Finland har dels förlorat sin självständighet och kommer att vara beroende av Tyskland efter kriget.” För detta dömdes krigsdomaren Paavo Alkio, enligt sina dagböcker som publicerades i 2003, till ett och ett halvt års fängelsestraff.

Finland terroriserade också sitt eget folk när finnar var av politiska skäl låsta in i fängelse, koncentrationsläger eller disciplinkompani. Politiska fångarnas öde har forskats litet. Fångarnas antal växte upp till tiotusentals. Förhållanden var hemska och fångarna var ofta torterade.

I Finlands armé var massvägran allmänna, när soldaterna förstod att de krigade för något annat än Finlands självständighet. Således kunde Mannerheim inte ge full stöd för Leningrads erövring. Man vet om fall var där hela kompanier vägrade strida.

Tallösa egna soldaternas dödsstraff utfördes i Finlands armé, och när förslusten närmade sig, skärpte man lagen. Ryktena berättar att i Villmanstrand avrättade man hundratals egna soldater i sommar 1944. Baserad på detta har journalist Antti O. Arponen skrivit en avslöjande bok *De avrättade* (2006).

Inom Finlands motståndrörelse är lite forskat. Tills vidare minnas man bara i Norge, vid sidan av norrmännen, de finska partisanernas kamp mot fascism, i Kibergs officiella Partisanmuseet som i år 2000 grundades i Finnmark i Norge. Finska och norska partisaner hade en viktig roll i att bringa i dagen Nazi-Tysklands aktiviteter på Ishavet.

Fastän finnar föreställde sig att strida mot undervärdiga slaver, var i verkligheten många av fiendena finnar. Redan under vinterkriget grundade sovjetadministrationen ”Finlands folkarmé” av de tiotusentals finnar som hade bott i Sovjetunionen, armén som sedan flyttades för att bli karelska frontens 71. division som kämpade mot Finlands och Tysklands trupper.

Efter kriget kom depressionen och en allvarlig psykisk trauma. En finsk författare Pentti Niskanen från Malmö har skrivit träffande: ”Hitlers förlust i världskriget – och tillsammans med den också ett förläget slut till Finlands stora planer – lämnade så stora sår i synnerhet i finska intelligentsias själ, att de kunde ha helats bara med hjälp av psykiatri.”

Också en känd finsk historiker och före detta utrikesminister Keijo Korhonen hade inte fel när han sade, att efter kriget blev Finlands och Rysslands förhållande ”en fråga om mental hälsa” för finnar.

En ung finsk forskare Ville Kivimäki skriver att redan under kriget instruerades tiotusentals finska soldater till psykiatrisk vård speciellt om de förstod krigets natur för tydligt eller kände ”onormal sympati för fienden”. Kuren var ofta en elchock.

Efter kriget skrev psykiater Lauri Saarnio, att redan före kriget var krigspsykos rådande i det finska samhället. En annan finsk psykiater Sven Donner skrev att i synnerhet frågan om krigets meningsfullhet orsakade psykiska symptom hos soldaterna.

Skönlitteratur blev terapi för finsk krigspsykos. I 1954 publicerade man i Finland två romaner om kriget, *Vänner och fiende* av Jussi Talvi och *Okänd soldat* av Väinö Linna. Talvi berättade om samarbete mellan finnar och tyskar, men i Linnas roman hade man retuscherat bort det nära förhållandet med Tyskland. Linnas soldater var sympatiska men deprimerade och skyllde på sina officer. Andan i *Okänd soldat* är dock densamma som i tysk efterkrigs litteratur som *Moskva* av Theodor Plivier.

Okänd soldat retuscherade anfällskrigets aggressiva natur med att dela kriget i tre delar: anfälls-, ställnings- och reträttskeden. Enligt romanen var Finland alltså bara lite angripande.

Talvis bok glömdes, men Linnas bok blev i Finlands historia den populäraste romanen, på vilken baserade två filmer visas regelmässigt i television. Den strategiska alliansen mellan Finland och Tyskland är lätt att nekas när det inte finns tecken på det i *Okänd soldat*. Som historieprofessor Pertti Haapala skriver, ”berövade Väinö Linna finska historieforskare från makten att berätta om det förgångna”.

Författaren Paavo Rintala uppvaknade att forska det moraliska problemet i Finlands och Tysklands allians i romanen *Grabbar: Bilder under 1941-44 om Uleåborgs pojknarnas förhållande till tidens stora ideal, krig och dess representanter, tyska alpjägare från Gebirgsarmee* (1958, det finns ingen svensk översättning), som berättar om ett mentalt svårt förhållande mellan finsk folk och tyska soldater i Lappland. Rintalas dokumentroman *Leningrads ödessymfoni: Berättelsen om staden som tyskar och finnar belägrade 1941-1943* (1968, på svenska 1969) berättade enligt sitt namn sanningen om finnarnas deltagande i Leningrads folkmord.

Finsk skönlitteratur fastställde krigsansvarigheten på sitt eget brutalt sätt. Enligt Tiina Kinnunens forskning lättades det förlorade krigets frustration och besvikelse i att föreställa finsk kvinna som hade tjänat på fronten som den tyska soldatens och officerens hora. Den negativa bilden av finsk kvinna i kriget blev offentligt i Linnas och Rintalas böcker. Rintalas roman *Fjärrpatrullen* (1963, på svenska 1964) innehöll en så nedsättande kvinnobild, att finska generaler började en massprotest.

En central exempel på Finlands och Tysklands nära förhållande är de tusental barn, som finska kvinnor födde till tyska soldater. Men därför att man efter kriget inte fick tala om alliansen, var det bättre för barnen också att vara tysta. Riksdagsmannen Pauli Saapunki (cent.) bröt sedan isen med att publicera självbiografiska boken *Son av tysk soldat* (1996). Bara i år publicerade journalisten Irja Wendisch boken *Hemlighållna barn* (2006), som berättar om känslor av barn av finska kvinnor och tyska soldater, i ljuset av några exempelfall. Enligt tysk lagstiftning har dessa barn visserligen inte rätt att arva sin far.

Det är bra att minnas om Mannerheims sista löfte till Hitler i ett personligt brev i september 1944. Mannerheim lovade att värna om tyskarnas bra minne och prisade finska och tyska soldaternas relationer som ”hjärtliga”.

”Minnet av våra tyska vapenbröder kommer att leva här”, lovade Mannerheim till Hitler. I Pertti Torstilas påståenden kan det vara frågan om detta, men de också gav ett sorgligt bevis på brist på historiskt perspektiv.

Ändå yttras affären med helt andra ord i dokumentsamling redigerad av Robert Alftan: ”Tyskarnas attityd mot finsk civilbefolkning har blivit egenmäktigt. Tyskarnas uppträdande är mycket arrogant och fräckt”, rapporterade finska myndigheter under kriget.

Tysklands sista tjänst till Finland var nazisternas långvariga ambassadör i Helsingfors Wipert von Blüchers memoarer. Blücher skrev att Finland var ”bara ett drivved i en brusande fors”. Denna gav finnarna ett nytt tillfälle att svära sin oskuld. Finska historiker och journalister täcker skickligt frågan med att påstå ”drivvedsteorin” vara påhittad av historiker Arvi Korhonen.

Till och med Finlands nationalkomponist Sibelius hade en viktig roll i Finlands och Tysklands alliansförhållande. Kända filosof Theodore Adornos kritik på ”nazistisk

estetik” i Sibelius' musik har förargat finnar redan länge. Forskare Antti Vihinen skriver att Sibelius' musik är en viktig symbol av Finlands och Tysklands heliga ”ödesgemenskap”. Goebbels benämnde Sibelius till nazisternas internationella komponistorganisationens ledning redan i 1934, och Hitler skänkte Sibelius en Goethe-medalj i 1935. I 1942 grundade Goebbels Sibeliusällskapet, och i sitt tacktal nämnde Sibelius Tysklands och Finlands ”ödesgemenskap”. Efter kriget försjönk Sibelius i depression och brände sin sista symfonis manuskript.

Den allra konstigaste relikten är hakkorsets betydelse som en viktig nationell symbol. Enligt offentliga förklaringen är det en forntida finsk symbol. Någorlunda anknyter saken till Sverige, eftersom hakkorset var greve Eric von Rosens ”lyckotecken”, som denne satte i flygplanet som han sedan skänkte till Mannerheim i 1918. Mannerheim och Göring umgicks i Eric von Rosens slott, var Göring också blev bekant med sin svenska fru Carin, von Rosens svägerska.

I självständighetsdagen fick statssekreterare Pertti Torstila mottaga det högsta förtjänsttecknet, Frihetskors i I klass med bröststjärnan. Det är knappast en överraskning att förtjänsttecknet dekorerar med hakkorset, ”en gammal finsk symbol”. Och hakkorset dekorerar också republikens president Halonens officiella flagga.

Finland har hamnat i problem med aktuella lagmotioner i Europeiska unionen som förbjuder hakkorsets offentliga användning eller kriminaliserar fascistiska krigsförbrytelsearnas offentliga förnekande. Inte behöver man sända Torstila till fängelse, som hans själsfrände David Irving sändes, men det är klart att Torstila är rädd för något.

Moskovska forskare i krigshistoria och expert på krigspsykologi Jelena Senjavska vid Rysslands vetenskapsakademi har förklarat problemet med finska historieskrivning med följande ord: ”I de besegrades krigshistoria är medvetenheten om krigets händelser traumatisk. Självbevararens sinne avvisar traumatiska minnen. En negativ händelse förklaras som positiv och heroisk, och händelsekedjan framställs lögnaktigt. Nationella skammet förvandlas till en orsak till högmod. Det gäller Tarja Halonens påstående, enligt vilken Finland inte var allierad med Hitler utan beskyddade demokratin. Psykologiskt sett är denna självbedrägeri ytterst viktig för finnarnas och deras barns mentala stabilitet. Sådant här finns ingen annanstans än i Finland.”

Men hurdana konsekvenser skulle det ha om Finlands ledning medgav Finland vara nära allierad med Tyskland och beklagade på förstöringskrigets lidande? Först, presidentkansliet skulle drunkna i skadeersättningsansökan från före detta koncentrationslägerfångar, polska slavarbetare, offren för Leningrads belägring och måhända någon anhörig till en finsk soldat som stupat i kriget. Någon kunde även instämna Tarja Halonen till rätten. Vad Torstila sade är alltså ett bevis på statskonst.

Historieskrivningen om andra världskriget demonstrerar att finska ”yrkeshistoriker” inte har kunnat annat än repetera Risto Rytis 1945 inledda försvarstal. Finnarna borde vara tacksamma för Henrik Arnstad och andra svenskar som bara hjälper oss att med hjälp av sanningen bli av med våra mardrömmar.

JOHAN BÄCKMAN

Skribenten är finsk politices doktor från Helsingfors universitet och Rysslandsforskare, specialiserad i säkerhetsfrågor och krigshistoria. Han har skrivit flera böcker om Ryssland och om förhållanden mellan Finland och Ryssland. Denna artikel är baserad på material i Finlands utrikesministeriets arkiv och krigsarkiv samt litteratur. Artikeln anknyter sig till Bäckmans bok under beredning ”Finnarnas trauma från nazismen”.